

Tjóðveldismenn á odda í nikkudukkudansi sambands- og fólkaflokksmanna um Kristian og Hákun Djurhuus

Tað er einki óvanligt, at 14. sept. greipar sambands-, fólk- og javnaðarflokkarnar saman og ger teir í felag sekar í øllum illum; meðan tjóðveldisflokkurin einsamallur stendur hinumegin sum verjari og tænarar fólksins móti hesum illskapinum. Soleiðis hevur hesin sjongurin — væl loddur við ljótum og óndsinnaðum ókvæmisorðum — ljóðað 3. ferðir um vikuna í fleiri ár.

Tó, hetta er einki annað enn uppáttur, leysleig avskrivning, ella sum tað nevnt í skúlunum — aftursøgn — av tí, ið hitt áður so stórordaða Dagblaðið vartaði upp við undir og beint aftaná seinasta heimsbardaga. — Men øll minnst, hvussu tað gekk Dagblaðnum og fólkaflokkinum. Dagblaðið er í dag ikki einans málagn landsstýrisins, t. v. s. sambandsins og fólkaflokksins; men — Føroyatíðindi undantikið — einasta málagn sambandsmannsins Kristian Djurhuusar.

Og hvat er 14. Sept.?

Ta var ein tíð, tá ið 14. sept. var stórordaður og gjørdi almikil álöp á landsstýrið. Ókvæmisorðini trutu ikki, bæði líkt og ólíkt varð potað niður í lesararnar.

Men snøggliga tagnaði henda málreysta urgan. Onkur ússalig »pipp« hava hoyrt av og á; men fólk hava valla givið teimum gæt, tey hava verið so veik og einki sigandi, so deyðlig og meinaleys, at hin gloggi lesarin hevur verið í iva um, um 14. sept. eisini er vordíð málagn harra Kristians og Hákunnar.

Mangan hevur hetta undrað. Er nakað samanspæl — myrkurspæl — millum oddamenn tjóðveldisins og Kristian og Hákun Djurhuusar?

Ivaleytt tað! Og tað eru tey, ið vilja halda, at hesir einaferð so málreystu garparnir eru væl á veg niður í lumma Kristians og Hákunnar — niður í sambandsleypin!!

Orsøkirnar eru ikki almanna-kunnugar — verða tað kanska ongatíð heldur men monnum er loyvt at gita.

Urguljóðið er vent — vent burtur frá landsstýrinum og móti

Donum. Dagliga verður nú præðikað illvilja móti øllum tí, ið á ein ella annan hátt ber við Danskin ella tað, ið danskt er. Danahatur hevur ongatíð verið so trúliga og dúgliga verið potað niður í fólk; men hetta er eisini ein vegur at ljúgva seg undan samarbeiðinum við landsstýrisflokkarnar. Danahatrið verður nýtt sum skálkaskjól — eitt frálíkt skjól at krógva seg aftanfyrir; tí danahatur fellur ikki allastaðni í so ringa jørð; men bara ikki teir eins og allir aðrir ið hava roynt tað frammanundan, fara at flokja seg inn í og ryggbróta seg, tá ið hetta illgrasið, ið teir nú sáa, fer at vaksa upp og bera ávøkstur.

Fólkaatkvøðan 1946

Ein høvuðstáttur í hesi ógligu orrustu móti Donum er tann, at teir skulu hava sýtt okkum at tikið við loysing aftaná fólkaatkvøðuna 14. sept. 1946.

Ta ferðina ferðadust fólka-flokksmenn og tjóðveldismenn kring landið í felag og mæltu stór-

orðaðir fólk til at atkvøða fyrri loysing.

Tveita vit burtur ein part av atkvøðunum, var meiraltíð fyrri loysing — tað stendur fast.

Og sjáldsama væl skuldi borið til at framt loysingina. Á tingi sátu 12 fólkaflokksmenn og ein tjóðveldismaður ella í øllum førum loysingarmaðurin Jákup í Jákupsstovu. Hesir vóru reinur meiraltíð á tingi — 13 av 25 tingmonnum.

Men tóku teir við, ella settu teir loysingina í verk, hvat teir jú lættliga kundu gjørt?

Nei!!!

Og so siga teir kortini, at tað er danskt valdsmannaræði, ið forðaði okkum at »taka við landaræðinum«. Danir eru syndabukkarnir — men hvat við tjóðveldisflokkinum — nikkudukkum Kristians og Hákunnar — í dag, um eingir Danir vóru?

Heimastýrislógini av 1. apríl 1948

tykist 14. sept. hava ringt eyga á. Eisini hon verður nýtt sum eitt ræðuligt, og samfelagsdrepani skrímsl.

Men veruleikin er kortini tann, at við hesum varð flagg- og málspurningurin, ja, allur hin tjóðskaparligi samfelagsspurningurin loystur.

at hon heimilar okkum at taka við fullum ræði á flestum økjum,

yvir flestu málum, tá ið vit sjálvir ynskja tað, ja, enn tá uttan at spyrja Danir eftir,

at hon bert tilskilar nøkur fá mál, har samráðingar skulu fara fram, áður enn yvirtøka verður framd.

Og heimastýrislógini forðar okkum ikki á nakran hátt at loysa frá Danmark.

Eingin Dani ella nakar ríkismyndugleiki kann forða okkum í tí. —

Tí í heimastýrislógini er tað lógfest, at vit kunnu taka loysing, tá vit sjálvir vilja 'og ynskja tað.

Sostatt er einki hald í skrivning 14. sept. um heimastýrislógina, ið veitir okkum tað sjálvstýri, vit eru førir fyrri at taka við og bera og lógliga heimilar okkum til eina og hvørja tíð at taka við loysing.

Samarbeiði tjóðveldis- og landstýrismanna

Sum mannsmorð roynir 14. sept at dylja samarbeiði tjóðveldisins við landsstýrisflokkarnar fyrri lesarum sínum, og tað við góðari grund, tí hetta samarbeiði hevur einki minni verið enn ein svika- og niðingserð móti smámanninum í Føroyum.

Vit skulu her nevna nøkur fá dømi um hetta samarbeiðið:

Saman við landsstýrisflokkunum hava tjóðveldismenn verið við til at sett uppskot um og viðtikið í tinginum:

at skerja minstuløn fiskimanna við 150 kr. — úr 800 niður í

(Framhald á 4. síðu)

Matstrev og mentunarloysi

Hvat nyttar at eiga ein trolaraflokk og gull í posa og sekk; men drepa í vanrøkt mentan og mál, og missa seg sjálvan vekk. So Føroya fólks hamur á gullinum tryggur, sum Artala kongur deyður liggur.

Avoldaður handilsskapur

Um vit fáa hálvthundrað trolarar nú, ei oyra til avlops er, tá vit skulu keypa leyst og fast, sum fullvæl kann virkast her. Og handilin út og inn, sum nú sum teymleysur foli er, og Mollykálvar settur er við at bota landbúnað her. Og vinnan í útlandskar lummar fer, tá alt móti húsagangi ber.

Meinlík ástarljóð

Í jazz og nógvum, sum klassiskt er nevnt, mong finna ta sotastu orvitis sælu. av fressum og lögum í elskhugsspæli; og stevstavurin er ein fressahali.

Pól F.

Tað er veruleiki:

at landsstýrisflokkarnir beinleiðis forða avreiðingarpolitikk í landshelgismálinum.

at tjóðveldismenn í hesum máli høvdu eina einkisigandi, negativa støðu — róptu um uppsøgn — einki annað.

at javnaðarflokkurin einsamallur hevði eina sterka, positiva støðu.

at javnaðarflokkurin vildi fylgja Íslendingum, krevja sama sjómærk og somu støðu í landshelgismálum sum teir.

at tjóðveldis-, sambands- og fólka-flokksmenn forðaðu okkum at fylkjast øksl móti akslum við frændirnar fyrri vestan hav í hesum lívsneyðsynjarmáli Føroya fólks.